

PM 2007:45 RI (Dnr 021-515/2007)

Arbetsordning för riskhanteringsrådet

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Arbetsordning för riskhanteringsrådet godkänns, *bilaga*.

Föredragande borgarrådet Kristina Axén Olin anför följande.

Ärendet

Enligt kommunfullmäktiges beslut om stadens handlingsprogram för skydd mot olyckor ska ett centralt råd för samordning av det förebyggande arbetet inrättas. I samband med detta beslutade också fullmäktige att ge kommunstyrelsen i uppdrag att fastställa arbetsordning för rådet.

Stadsledningskontoret, Stockholms brandförsvaret och S:t Erik Försäkring gör den gemensamma bedömningen att ett centralt råd med utgångspunkt endast i stadens handlingsprogram mot olyckor inte skapar det djup eller syfte som staden skulle vara betjänt av.

Med anledning härav föreslås att även lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska ligga till grund för arbetsordningen för riskhanteringsrådet för Stockholms stad.

Till stöd för detta arbete och till stöd för den styrande majoritetens mål om en trygg och säker stad föreslås att rådet erhåller följande huvuduppdrag:

- Rådet ska vara en rådgivande instans där staden inom områdena skydd mot olyckor och internt skydd ses som en helhet.
- Trygghetsfrågorna, brottsförebyggande arbete samt informationssäkerhet ska vara integrerade i rådets arbete.
- Rådet ska inom sitt ansvarsområde underlätta samverkan med andra aktörer.
- Övergripande frågeställningar inom stadens egna verksamheter, i stadens geografiska yta och av länsövergripande karaktär ska kunna lyftas fram och stämmas av.
- Aktuella risk- och hotbilder och analys av risker i stadens verksamhet som i länet ska föredras inför rådet.
- Ny eller förändrad lagstiftning ska lyftas i rådet för diskussion om förslag till utveckling av stadens samlade arbete för en säker och trygg stad.
- Närliggande kommuner, samverkanspartners, myndigheter och organisationer inbjuds till rådet vid behov.
- Goda exempel på riskhanteringsarbete ska lyftas fram och spridas.
- Rådet ska ha omvärldsbevakning inom risk- och säkerhetsområdet och dess utveckling.
- Rådet ska utgöra stadens samordningsorgan för risk- och säkerhetsfrågor samt utgöra stab vid krisledningshantering.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret och arbetats fram i samråd med Stockholms brandförsvar samt med S:t Erik Försäkring.

Mina synpunkter

Jag instämmer i stadsledningskontorets förslag och föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

Arbetsordning för riskhanteringsrådet godkänns, *bilaga*.

Stockholm den 7 mars 2007

KRISTINA AXÉN OLIN

Bilaga

Arbetsordning för riskhanteringsrådet

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. komplettera arbetsordningen med åtgärder för att förebygga och minska påverkan av konsekvenser av klimatförändringar
2. komplettera arbetsordningen med att säkerställa att rådet i ett tidigt skede ska informera samtliga invånare enligt texten
3. samt att därutöver anföra följande:

Det är positivt att staden breddar riskhanteringsarbetet och nu även inbegriper lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Denna lag syftar till att kommuner och landsting ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha god förmåga att hantera krissituationer i fred. Det är därför anmärkningsvärt att arbetsordningen för riskhanteringsrådet inte tar upp det kanske största reella hotet mot staden, nämligen klimathotet. Arbetsordningen bör kompletteras med åtgärder för att förebygga och minska påverkan av klimatförändringar, såväl översvämningar, som torka.

Det är viktigt att stadens invånare i ett tidigt skede informeras om kommunens riskhanteringsarbete. Särskilt viktigt är att t ex hemlösa, funktionshindrade och personer med utländsk bakgrund ges information.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Stefan Nilsson* (mp) enligt följande:

1. komplettera arbetsordningen med åtgärder för att förebygga och minska påverkan av konsekvenser av klimatförändringar
2. komplettera arbetsordningen med att säkerställa att rådet i ett tidigt skede ska informera samtliga invånare enligt texten
3. samt att därutöver anföra följande:

Det är positivt att staden breddar riskhanteringsarbetet och nu även inbegriper lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Denna lag syftar till att kommuner och landsting ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha god förmåga att hantera krissituationer i fred. Det är därför anmärkningsvärt att arbetsordningen för riskhanteringsrådet inte tar upp det kanske största reella hotet mot staden, nämligen klimathotet. Arbetsordningen bör kompletteras med åtgärder för att förebygga och minska påverkan av klimatförändringar, såväl översvämningar, som torka.

Det är viktigt att stadens invånare i ett tidigt skede informeras om kommunens riskhanteringsarbete. Särskilt viktigt är att t ex hemlösa, funktionshindrade och personer med utländsk bakgrund ges information.

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Enligt kommunfullmäktiges beslut om stadens handlingsprogram för skydd mot olyckor ska ett centralt råd för samordning av det förebyggande arbetet inrättas. I samband med detta beslutade också fullmäktige att ge kommunstyrelsen i uppdrag att fastställa arbetsordning för rådet.

Stadsledningskontoret, Stockholms brandförsvaret och S:t Erik Försäkring gör den gemensamma bedömningen att ett centralt råd med utgångspunkt endast i stadens handlingsprogram mot olyckor inte skapar det djup eller syfte som staden skulle vara betjänt av.

Med anledning härav föreslås att även lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska ligga till grund för arbetsordningen för riskhanteringsrådet för Stockholms stad.

Till stöd för detta arbete och till stöd för den styrande majoritetens mål om en trygg och säker stad föreslås att rådet erhåller följande huvuduppdrag:

- Rådet ska vara en rådgivande instans där staden inom områdena skydd mot olyckor och internt skydd ses som en helhet.
- Trygghetsfrågorna, brottsförebyggande arbete samt informationssäkerhet ska vara integrerade i rådets arbete.
- Rådet ska inom sitt ansvarsområde underlätta samverkan med andra aktörer.
- Övergripande frågeställningar inom stadens egna verksamheter, i stadens geografiska yta och av länsövergripande karaktär ska kunna lyftas fram och stämmas av.
- Aktuella risk- och hotbilder och analys av risker i stadens verksamhet som i länet ska föredras inför rådet.
- Ny eller förändrad lagstiftning ska lyftas i rådet för diskussion om förslag till utveckling av stadens samlade arbete för en säker och trygg stad.
- Närliggande kommuner, samverkanspartners, myndigheter och organisationer inbjuds till rådet vid behov.
- Goda exempel på riskhanteringsarbete ska lyftas fram och spridas.
- Rådet ska ha omvärldsbevakning inom risk- och säkerhetsområdet och dess utveckling.
- Rådet ska utgöra stadens samordningsorgan för risk- och säkerhetsfrågor samt utgöra stab vid krisledningshantering.

Bakgrund

Lagen om skydd mot olyckor (2003:778) med tillhörande förordning (2003:789) ersätter tidigare räddningstjänstlag med förordning. Ambitionen med lagstiftningen är att förtydliga ansvarsfördelningen samt förbättra möjligheterna för den enskilde, kommuner och statliga myndigheter att minska antalet olyckor och konsekvenserna av dessa.

Utifrån ovanstående lagstiftning beslutade kommunfullmäktige 2006 om ”Stockholms stads handlingsprogram för skydd mot olyckor” (Dnr 307-1602/2005). I samband med detta beslutades att ett centralt råd för samordning av det förebyggande arbetet inrättas. Kommunstyrelsen fick i uppdrag att fastställa arbetsordning för rådet.

Lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544) syftar till att kommuner och landsting ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha god förmåga att hantera krissituationer i fred. En kommun ska därigenom också kunna uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar.

Lagen säger att kommunen ska verka för att olika aktörer i kommunen samverkar och att samordning i planerings- och förberedelsearbetet uppnås. Lagen säger även att det ska finnas fungerande former för informationsredovisning mellan kommunfullmäktige och krisledningsnämnd.

Stockholms stads revisionskontor har gjort en granskning av stadens arbete med det interna skyddet, dvs. det arbete som bedrivs i syfte att undvika förluster, störningar och skador inom stadens egna verksamheter. Internt skydd, revisionsrapport Nr 10 har behandlats i kommunstyrelsen den 11 januari 2006.

För att verkställa revisionskontorets framförda synpunkter angående det interna skyddet samt tillse att staden efterlever aktuell lagstiftning är det viktigt att riskhanteringsarbetet ses som en ledningsfråga. För att uppnå resultat finns en del grundläggande förutsättningar som behöver lyftas fram. De viktigaste punkterna är:

- att staden har en gemensam bild av varför riskhanteringsarbetet och det olycksförebyggande arbetet är en fråga för staden centralt
- att det finns klargjorda roller och tydlig ansvarsfördelning parterna emellan
- att det finns strukturerade former för samverkan parterna emellan.

BEREDNING

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret och arbetats fram i samråd med Stockholms brandförsvär samt med S:t Erik Försäkring.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 februari 2007 är i huvudsak av följande lydelse

Utifrån lagstiftningen om Lag om skydd mot olyckor med tillhörande förordning beslutade kommunfullmäktige 2006 om "Stockholms stads handlingsprogram för skydd mot olyckor" (Dnr 307-1602/2005). I samband med detta beslutades att ett centralt råd för samordning av det förebyggande arbetet inrättas. Kommunstyrelsen fick i uppdrag att fastställa arbetsordning för rådet.

Med utgångspunkt från de nationella målen för skydd mot olyckor ska Stockholms stad utvecklas till att vara en säker kommun där skydd mot olyckor samordnas och ses som en helhet.

Staden ska vara initiativtagare till samordning av olika aktörers arbete för skydd mot olyckor inom staden och ska samverka med andra kommuner. Samhällsmiljöer och situationer ska säkerställas där den enskilde saknar möjlighet att påverka sin säkerhet. Riskkällor ska beaktas i det framtidsyftande arbetet.

Lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap syftar till att minska sårbarheten i stadens verksamhet och ha god förmåga att hantera uppkomna krissituationer. Staden ska verka för att olika aktörer samverkar och att samordning i planerings- och förberedelsearbetet uppnås. Det ska finnas fungerande former för informationsredovisning.

Ovanstående ligger till grund för arbetsordning för riskhanteringsrådet i Stockholms stad.

Arbetsordning för riskhanteringsrådet

Kommunstyrelsen har det övergripande samordningsansvaret för stadens beredskaps- och säkerhetsarbete. Stadsledningskontoret har i egenskap av kommunstyrelsens förvaltning ansvaret för att under kommunstyrelsen/ krisledningsnämnden även leda och samordna förvaltningsorganisationen i händelse av en kris.

Stadsledningskontoret har ansvaret för samordningen och uppföljningen av nämnders och bolagsstyrelser olycksförebyggande arbete. Brandförsvaret har ansvar för att genomföra årliga riskinventeringar och riskanalyser som ska ligga till grund för nämnders och bolagsstyrelser olycksförebyggande arbete. När det gäller stadens interna skydd svarar S:t Erik Försäkring för att det finns ett adekvat försäkringsskydd för stadens tillgångar och verksamheter. Bolaget ska ansvara för samlad kunskap om kommunkoncernens skadebild och har till uppgift att förbättra riskhanteringen för samtliga berörda enheter inom kommunkoncernen.

Till stöd för detta arbete och till stöd för den styrande majoritetens mål om en trygg och säker stad tilldelas riskhanteringsrådet följande uppdrag:

- Rådet ska vara en rådgivande instans där staden inom områdena skydd mot olyckor och internt skydd ses som en helhet.
- Trygghetsfrågorna, brottsförebyggande arbete samt informationssäkerhet ska vara integrerade i rådets arbete.
- Rådet ska inom sitt ansvarsområde underlätta samverkan med andra aktörer.
- Övergripande frågeställningar inom stadens egna verksamheter, i stadens geografiska yta och av länsövergripande karaktär ska kunna lyftas fram och stämmas av.
- Aktuella risk- och hotbilder och analys av risker såväl inom stadens egna verksamhet som länsvis ska föredras inför rådet.
- Ny eller förändrad lagstiftning ska lyftas i rådet för diskussion om förslag till utveckling av stadens samlade arbete för en säker och trygg stad.
- Närliggande kommuner, samverkanspartners, myndigheter och organisationer inbjuds till rådet vid behov.
- Goda exempel på riskhanteringsarbete ska lyftas fram och spridas.
- Rådet ska ha omvärldsbevakning inom risk- och säkerhetsområdet och dess utveckling.

Riskhanteringsrådets ansvar

Rådet har till uppgift att vara rådgivande till stadsdirektören i risk- och säkerhetsfrågor som kräver stadsövergripande samordning.

- Rådet ska arbeta för att i alla sammanhang integrera risk- och säkerhetsarbetet så att lagarna efterlevs och de politiska målen uppfylls.
- Rådet har till uppgift att arbeta pådrivande i utvecklingen av en trygg och säker stad.

Rådsmedlemmar

Medlemmarna i rådet utses av stadsdirektören. Ordförande i rådet är stadsdirektören eller den som denne utser i sitt ställe. Det administrativa stödet till rådet utgörs av stadsledningskontorets risk- och säkerhetssamordnare.

Fasta medlemmar i rådet är ordförande, stadsledningskontorets risk- och säkerhetssamordnare, Stockholms brandförsvaret och S:t Erik Försäkring. Ordföranden utser sedan ett representativt urval av förvaltnings- och bolagsdirektörer som ordföranden finner lämpligt, valet av deltagare avgörs av vilka periodiskt återkommande frågor som rådet ska diskutera och avge rekommendationer för. Härtill kan rådet adjungera deltagare vid behandling av specifika frågeställningar. Medlemmarnas uppgift är att se till ”stadens bästa”.

Rådet sammanträder cirka 4-6 gånger per år eller när särskilda behov uppkommer.

Arbetsformer

Dagordning för rådet beslutas av ordförande. Frågor bereds av stadsledningskontoret och Stockholms brandförsvar om inte annat beslutats från fall till fall. Det ska finnas välgrundade underlag för varje fråga till rådet. Förslag till underlag för diskussion i rådet ska, utöver verksamhetsmässig analys av nytta, även belysa kostnader för staden centralt, berörda nämnder/bolagsstyrelser av engångskaraktär eller som årliga kostnader. Stadsledningskontoret ansvarar för framtagande av underlag och samordningen av detta arbete. Det är viktigt att förslag till åtgärder noga förankras i rådet och att rådet ges möjligheter att på ett tidigt stadium kunna ta ställning till förslagen.

Periodiskt återkommande frågor som rådet ska diskutera och avge rekommendationer för:

Prioritering av utvecklingsområden

- Rådet bör ge rekommendationer till stadsdirektören om prioritering av angelägna utvecklingsområden med hänsyn tagen till lagstiftning och ambitionerna kring stadens säkerhets- och trygghetsarbete

Risk- och väsentlighetsanalys

- Rådet bör ge rekommendationer till stadsdirektören om prioriteringar utifrån stadsövergripande risk- och sårbarhetsanalyser och dess resultat
- Rådet bör ge rekommendationer till stadsdirektören utifrån identifiering och hantering av stadens risker samt lämna förslag till förebyggande och begränsning av skador

Samverkan

- Rådet bör ge rekommendationer till stadsdirektören om utvecklingsbehov gällande samverkan och former för dessa med andra aktörer.

Övergripande, gemensamma frågor för stadens säkerhet

- Rådet bör ge stadsdirektören rekommendationer gällande övergripande frågeställningar inom stadens egna verksamheter, i stadens geografiska yta och av länsövergripande karaktär.

Risk- och hotbilder

- Rådet bör ge stadsdirektören rekommendationer gällande aktuella risk- och hotbilder.

Lagstiftning

- Rådet bör ge stadsdirektören rekommendationer gällande utveckling på grund av ny eller förändrad lagstiftning.

Goda exempel

- Rådet bör ge stadsdirektören information om goda exempel på säkerhetsarbete i staden och i omvärlden.

Omvärldsbevakning

- Rådet ska följa utvecklingstrender i Sverige och utomlands och ge stadsdirektören rekommendationer som kan utveckla stadens risk- och säkerhetsarbete.

Administrativt stöd till rådet

Det administrativa stödet till rådet utgörs av stadsledningskontorets risk- och säkerhetssamordnare. Arbetet består i:

- beredning inför rådsmöten i samråd med ordföranden
- mötesadministration (kallelser, protokoll mm)
- information om rådets verksamhet.

Riskhanteringsrådets centrala ställning i stadens verksamhetsutveckling kräver att rådets verksamhet är känd. Rådets rekommendationer och aktuellt utvecklingsarbete ska vara tillgängliga för stadens förvaltningar och bolag samt för samverkanspartners och myndigheter som t ex länsstyrelsen och krisberedskapsmyndigheten.